

איגרת מספר 33 למדריכי הגליל המערבי – בית הבד באחיהוד.

הארכיאולוגיה מכה שוב, וכך צריך להיות, שהרי הקיץ זו עונתה. הפעם 3.9.08 ביקרנו בעזרתו של אליעזר שטרן באתר שפורסם רבות בתקשורת. נכחו רבים: יורם, ברוך, ענת, איתי, יעקב, רותם, שרה, אורן, עופר אבל, יראון, זהר, פרדי, רועי, מיכאל, גדעון, מישאל, פרויקה (אפרים אזוב), מאיר, דן, גיורא גירש, אברהם אילת (כפר מסריק), דורון, כליל, נגה, אבנר (אבא של חגית) וכמובן אליעזר.

אליעזר התחיל בסקירה היסטורית על מיקומו של הכפר בירוה עד 48 (מוחמד דרויש). מתחת לרפת העגלים נמצא בעבר מיצד צלבני שישב על שרידים של ברונזה תיכונה. מערבית לרפת היה ישוב רומי ביזנטי, ומערבית לזה היה אזור תעשייה בו נמצא בית הבד האמור, שנחפר כחפירת הצלה בשטח המיועד להרחבה החדשה של מושב אחיהוד. את החפירה ביצע הארכיאולוג מיכאל כהן.

לאור הממצאים המדהימים יש מחשבה שניה לגבי האתר – שילובו במסגרת השכונה החדשה ופתיחה עתידית שלו לקהל: בניית דק עליון לתצפית ממבט על, ללא דריכה. מדובר במפעל גדול לייצור שמן זית, בכל קנה מידה שידוע עד כאן. המתקן הוא משלהי התקופה הביזנטית, והוא נהרס בשריפה בתחילת המאה השביעית 614 כנראה. במרכז המתקן נמצאת מפרכה ענקית שמשטחה העליון בנוי, וסביבה ארבעה מתקנים לסחיטת שמן בעזרת קורה ומשקולות. משקולת אחת שרדה – משקולת מטיפוס מעיליה. יש שרידי קשת ושברים רבים של רעפים המעידים כי המתקן כולו היה מקורה עם גג. בסמוך ישנם שני בורות אגירת עם פסיפסים (כ- 25 קוב – חישוב שלנו). ממצא כזה עשוי להעיד על ייעודו ליצוא, ומחזקת את כיוון המחשבה הזו עובדת היותו קרוב לנמל עכו. אולי הממצא המפתיע ביותר, בודאי זה שמעלה תהיות הוא מתקן אגירה מטיח שנראה על פניו כמקווה לכל דבר עם מדרגות היורדות אליו. בלי ספק מתקן לאיגום מים. יתכן ששימש לרחצה של העובדים (באזור גרו אז נוצרים !!?).

תודה רבה לאליעזר שפתח למרות הקשיים את האתר בפנינו. ובתקווה שהשכל הישר ינצח ובעתיד נוכל כולנו לבוא ולהביא קבוצות בצורה מסודרת למקום.

[חדשות ארכיאולוגיות - גיליון 122 לשנת 2010](#)

[כתבה ב YNET](#)

[כתבה ב NEWS1](#)